

Overwinterende lieveheersbeestjes

De wintermaanden zijn voor lieveheersbeestjes een moeilijke tijd. De kou maakt de koudbloedige diertjes traag en bovendien is voedsel schaars door het ontbreken van sappige planten met smakelijke bladluizen. Daarom zoeken ze in de loop van de herfst een plekje waar ze, beschut voor weer en wind, de winter kunnen doorbrengen. Dat kan achter de schors van een boom zijn, maar ze zoeken ook vaak beschutting in huizen en gebouwen.

In verwarmde woningen zijn de omstandigheden meestal niet zo gunstig voor overwinterende lieveheersbeestjes. Door de hoge temperatuur blijven ze te actief, waardoor hun vetreserves te snel verbranden en bovendien lopen ze een grote kans om uit te drogen vanwege de lage luchtvochtigheid. Een onverwarmd gebouw is beter geschikt als overwinterplek, want tegen een beetje vorst zijn ze wel bestand.

Veel inheemse lieveheersbeestjes overwinteren in hun eentje of met enkele exemplaren bij elkaar. Een aantal soorten, waaronder het tweestippelig lieveheersbeestje, overwintert soms in groepjes. Sinds 2002 komt in Nederland echter het veelkleurig Aziatisch lieveheersbeestje (*Harmonia axyridis*) voor, dat de gewoonte heeft om 's winters in groepen van enkele, tot soms wel tienduizenden exemplaren bijeen te kruipen.

In de zomer van 2004 zag ik *Harmonia axyridis* voor het eerst en zeker niet voor het laatst. Sindsdien heb ik in Pijnacker enkele honderden exemplaren gezien. Vooral op bladluisrijke bomen en struiken in de bebouwde kom is het inmiddels een gewone verschijning. Behalve volwassen kevers zijn er ook eieren, larven en poppen te vinden, waaruit blijkt dat ze zich

actief voortplanten. Grote samenscholingen van *Harmonia axyridis* heb ik in Pijnacker echter nog niet gezien.

Op 3 februari 2006 heb ik gezocht naar overwinterende lieveheersbeestjes in het witte gemaaltje in de Noordpolder van Delfgauw, maar daar bleken ze niet aanwezig te zijn. Enkele dagen later heb ik, tijdens een bezoek aan Fort Ruigenhoek bij Utrecht en een bunker bij het Naardermeer, wel groepen gezien van tien tot duizend exemplaren van *Harmonia axyridis* bij elkaar.

Harmonia axyridis is een groot en opvallend lieveheersbeestje, dat met enige oefening goed herkenbaar is, ondanks het feit dat ze zeer variabel van kleur zijn. Belangstellenden kan ik aanraden op www.stippen.nl te kijken, waar vele fraaie foto's van het kevertje te vinden zijn. Daar kunnen ook nieuwe waarnemingen worden doorgegeven. Natuurlijk kunt u ook uw waarneming van groepen *Harmonia* doorgeven op de site van NMP: www.nmpijnacker.nl.

Caroline Elfferich, februari 2006